

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 5. Quæ sint univerim radices restitutionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42561

accipiendo aliquid alienum in utilitatem aut commodum suum, & tum non dicitur purè damnificatio, sed est furtum vel rapina; deinde fieri potest nihil accipiendo, sed purè damnificando alterum sine utilitate aut commodo proprio, uti si incendas domum alterius, si aliquem vulneres, si aliquem inducas ad inferendum illi damnum, si illum purè impediās à consecutione boni sibi debiti; hæc enim non sunt propriè acceptio, uti dictum est n. 2. Huc reducit *Burgh. cent. 3. cas. 44.*, si in victu, vestitu, famulatio &c. facias expensas, ob quas scis te reddi impotentem debitis solvendis, etiam si hoc esset necessarium ad statum more aliorum gerendum, quia quamvis nihil accipias à creditoribus, tamen causas illis damnum ita gerendo statum tuum, neque videtur licitum statum suum gerere, nisi quantum fieri potest, salvo aliorum jure, & sine eorum damno, ideoque tenebitur talis paulatim aliquid de statu detrahere. Vide dicenda à n. 380. His suppositis patet obligationem restituendi posse fundari in tali injuria purè damnosa, nam qui sic injustè damnificavit, tenetur damnum reparare & reducere æqualitatem juris, quod læsit.

Q. 5. Quæ sint universim radices restitutionis. R.

18
Communitè statuuntur hæc duæ, *res accepta, & injusta acceptio*, possent autem claritatis causâ statui quinque, attamen omnes ad illas duas commodè reducuntur: *Pars 1. probatur, quia S. Thom. 2. 2. q. 62. a. 6.*, quem sequuntur Theologi omnes, teste *Haun. t. 2. n. 140.*, statuit has duas, unde propter Auctoritatem standum est illo numero: Tum autem tenetur aliquis ex re accepta restituere, quando sine peccato aliquid alienum
habet

habet, vel in se vel in æquivalenti, uti si habeas rem alienam, quam putas esse tuam, aut si consumpseris loco tuæ, rem alienam habes in æquivalenti, esque ideo factus ditior, uti dicitur n. 141. è contrà tum teneris restituere ex injusta acceptione, quando sciens rem esse alienam eam cum damno alterius usurpasti. *Pars 2.*, probatur, nam pro tertia radice addi posset *injusta damnificatio*, per quam nihil accipitur, uti n. 17. dictum est. Pro quarta addi posset *Contractus* secundùm dicenda n. 176., si enim vendideris Titio equum, quem bonâ fide putabas tuum, erat autem Caji, si Caius hunc equum repetat & evincat, tu teneris Titio de eviçtione, debesque non tantùm restituere pretium equi, sed etiam compensare damnum, quod emerfit, & lucrum, quod cessavit Titio occasione illius venditionis, pretium quidem teneris restituere ex re accepta, sed quod teneris compensare damna & lucra, non oritur ex re accepta, cum nihil acceperis, quod illis correspondeat, neque ex injusta acceptione vel damnificatione, nam bonâ fide processisti, ergo ex contractu, quia nempe ad hoc se obligat vendens pro securitate ementis: Et sic potest ancilla contrahere de reparando damno sine culpa dato; item commodatarius de restituenda re commodata, licet sine culpa apud se periret; aliud etiam exemplum datum est p. 1. n. 977. ex *Car-*

Viva de Aesdena. Pro quinta radice poni posset *lex positiva*, si enim tuum animal occiderit meum, Jus in certis casibus statuit teneri te ad restitutionem damni, quamvis nec sit res accepta, nec injusta acceptio vel damnificatio, nec contractus; de talibus autem legibus dicitur n. 171. *Pars 3.* etiam probatur,

Viva de Aesdena. Pro quinta radice poni posset *lex positiva*, si enim tuum animal occiderit meum, Jus in certis casibus statuit teneri te ad restitutionem damni, quamvis nec sit res accepta, nec injusta acceptio vel damnificatio, nec contractus; de talibus autem legibus dicitur n. 171. *Pars 3.* etiam probatur,

tur, nam ad obligationem ex iniusta acceptione reduci potest obligatio ex damnificatione iniusta, est enim quædam acceptio vel subtractio rei alienæ, quamvis subtrahenti sit inutilis: ad eandem reduci possunt obligationes restituendi ex contractu & lege positiva, quia in his præsumitur iniusta læsio, aut præcavetur, cum quandoque soleat & sæpe possit intervenire. Ex dictis,

Colliguntur seq. 1. Quando obligatio restituendi dicitur oriri, vel ex re accepta vel ex iniusta acceptione, idem est, ac si diceretur oriri ex iniuria vel materiali vel formali, sive ex læsione juris alieni vel materialiter vel formaliter iniusta, unde rectè notat *Esp. de Just. q. 24.* dici posse adæquatè oriri ex acceptione rei alienæ, nempe vel materialiter vel formaliter iniusta. 2. Obligatio restituendi oritur aliquando solùm ex re accepta, uti si bonâ fide habeas librum Titii putans esse tuum, & tum diceris bonæ fidei possessor; aliquando solùm ex iniusta acceptione, si librum Titii non habeas, sed malâ fide combufferis, & tum non es propriè possessor, sed damnificator: aliquando ex re accepta & ex iniusta acceptione, si librum Titii habeas & acceperis vel retineas sciens esse Titii, & tum diceris malæ fidei possessor.

Q. 6. Quid agendum sit in dubio, an debeat restitui. R. Hoc resolvetur à n. 462. & à n. 561.